

Številka: 040-9/2022-1
Datum: 12. 11. 2021

Na podlagi 14. člena Poslovnika državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20)

S K L I C U J E M

**13. redno sejo Državne volilne komisije,
ki bo v torek, 18. 1. 2022 ob 13.00 uri
v Protokolarnem objektu Brdo, Predoslje 39, 4000
Kranj.**

Dnevni red:

- 1. Predlog zapisnika 12. seje Državne volilne komisije**
 - Predlog zapisnika ste prejeli z vabilom
- 2. Obravnava predlogov člana Draga Zadergala v zvezi z javno objavo zapisnikov o delu volilnih odborov in organizacijo predčasnega glasovanja**
 - Predloge člana Draga Zadergala ste prejeli po e-pošti.
 - Mnenje Službe DVK ste prejeli z vabilom za delovni sestanek
- 3. Glasovanje volivcev v karanteni ali izolaciji**
 - Predlog sklepa boste prejeli po delovnem sestanku, ki bo 13. 1. 2022
- 4. Predlog sklepa o razrešitvi in imenovanju predsednika OVK – 8006 Gornja Radgona**
 - Predlog sklepa ste prejeli z vabilom
- 5. Predlog sklepa o razrešitvi in imenovanju člana OVK – 4006 Ljubljana Moste Polje**
 - Predlog sklepa ste prejeli z vabilom
- 6. Predlog sklepa o razrešitvi in imenovanju namestnika tajnika OVK – 7001 Šmarje pri Jelšah**
 - Predlog sklepa ste prejeli z vabilom
- 7. Razno**

Člane in namestnike članov naprošam, da Službo državne volilne komisije, na podlagi 21. člena Poslovnika, obvestijo o morebitni odsotnosti.

Vse udeležence prosim, da na seji spoštujejo medsebojno razdaljo in uporabljajo zaščitne maske. Za udeležbo na seji je obvezno izpolnjevanje PCT pogoja.

Prosim člane in namestnike članov Državne volilne komisije, da se seje udeležijo.

Peter Golob, l.r.
Predsednik

Vabljeni:

- Člani in namestniki članov Državne volilne komisije

Z A P I S N I K
12. seje Državne volilne komisije

Seja je bila opravljena na **dopisni način** 15. 11. 2021.

DNEVNI RED:

1. Predlog Zapisnika 11. seje Državne volilne komisije
2. Sklep o pravici nadomeščanja poslanke Državnega zbora RS – Jelka Godec

Sprejeti sklepi in izid glasovanja:

1. Zapisnik 11. seje

SKLEP: Potrdi se zapisnik 11. seje DVK.

ZA
Golob, Šuligoj, Zadergal, Dolenc, Pretnar, Pogorelec (namesto Kambič)
PROTI
/

2. Sklep o pravici nadomeščanja poslanke Državnega zbora RS – Jelka Godec

SKLEP: V času, dokler poslanka Jelka Godec opravlja funkcijo državne sekretarke v Kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije, opravlja funkcijo poslanke Državnega zbora Republike Slovenije Karmen Kozmus Ferjan, roj. 24. 2. 1985, stanujoča Delavska ulica 16, Celje.

ZA
Golob, Šuligoj, Zadergal, Dolenc, Pretnar, Pogorelec (namesto Kambič)
PROTI
/

OPOMBA:

Seja je potekala na dopisni način 15. 11. 2021, glasovanje je trajalo do 13.00 ure. Ob 13.18 uri je dr. Kambič posredoval naslednjo vsebinsko pripombo: »Sklep se nanaša na prevzem funkcije nadomestnega poslanca in ne na prevzem mandata, zato menim, da bi bilo treba ustrezno popraviti B. 5: ... ima pravico do prevzema mandata poslanca v: ima pravico do opravljanja funkcije ...; B 6 : ... pravico do mandata poslanca v: pravico do opravljanja funkcije ... B 7: ... pripravljena prevzeti mandat poslanke ... pripravljena prevzeti opravljanje funkcije poslanca.«

Zapisala:
Nina Mujagić

Dušan Vučko
Direktor

Pozdravljeni!

V zvezi s prihajajočim letom, ko bomo imeli kar nekaj volitev, imam dva sklopa predlogov, ki bi pripomogli k večji transparentnosti, varnosti in dostopnosti volitev. Dobro bi bilo, da se DVK do njih opredeli čim prej. Morda je kje kakšna slovnična napaka.

1. Prvi predlog za razpravo:

Po vnosu rezultatov na ravni Okrajnih volilnih komisij, se na spletu DVK objavijo skenirani zapisniki volilnih odborov (oziroma njihov del) tako, da ima celotna javnost možnost dostopanja do originalnega zapisnika o delu volilnega odbora.

Takšna rešitev ima več pozitivnih vidikov:

- Vsak lahko dostopa do originalnih podatkov o delu volilnega odbora, ki so javni, s tem se bo povečala transparentnost in zaupanje volivk in volivcev v volilne postopke in DVK (sicer na vsakem volišču po štetju obesijo razglas, vendar je po mojem mnenju takšna objava zastarela in neučinkovita, ampak ker jo določa zakon, mora ostati) ;
- Volilni organi bodo bolj pazljivi pri vnašanju rezultatov, saj bodo vedeli, da jih lahko vsaka volivka in volivec preverja;
- Razbremenilo se bo delo Okrajnih volilnih komisij, saj sedaj lahko vsak član komisije zahteva kopijo zapisnikov (eno fotokopiranje zavzame enako časa kot skeniranje).

V zvezi s to rešitvijo je potrebno izvesti :

- Pripraviti programsko možnost, da bodo lahko OVK-ji naložili skeniran zapisnik na stran DVK in bo to transparentno dostopno vsem obiskovalcem;
- Prilagoditi obrazce zapisnikov volilnih odborov (glej spodaj);
- Oceniti potrebna finančna sredstva za nadgradnjo spletne strani in sistema vnosov skeniranih zapisnikov;
- V naprej obvestiti OVK-je in pripraviti besedilo dopolnitve navodil za delo OVK in volilnih odborov.

Deli zapisnika volilnega odbora, ki naj se objavi:

Logično je, da se celotni zapisnik volilnega odbora ne more objaviti, saj so notri lahko tudi podatki o tem, kdo je glasoval. Objavil bi se del, ki se nanaša na volilna opravila po končanem glasovanju (razdelek IV). Praktično bi se to rešilo tako, da bi listi v tem delu zapisnika imeli možnost za 2 indigo kopije (sedaj ima za eno kopijo-poleg originala). Ta del zapisnika za objavo bi moral biti tudi tako prilagojen, da se na začetku ponovno vpiše podatke o volišču in bi moral imeti spodaj oznako "kopija za objavo". Posebna kopija je potrebna, da se po nepotrebem ne izpostavlja originala zapisnika in kopije, ki itak ostane predsedniku volilnega odbora.

Sam predlagam, da bi se v tem delu zapisnika vnesli tudi uradni zaznamki o dogajanju na volišču (nepravilnosti, obisk zaupnikov, pripombe zaupnikov) in bi bili tako ločeni od uradnih zaznamkov kdo je glasoval oziroma ni mogel glasovati (sedaj je to isti del zapisnika) – to je stvar razprave na DVK.

Glede na to, da OVK-ji pregledujejo tudi neveljavne glasovnice, je vnesen rezultat v sistem dostikrat drugačen od tistega na zapisniku volilnega odbora. Zato bi morala navodila OVK-jem vsebovati tudi navodilo, da se na kopiji zapisnika za objavo zabeleži morebitno ugotovitev o veljavnosti neveljavnih glasovnic, da ne bi z objavo zapisnikov in primerjavo z računalniškim vnosom prihajalo do zmede.

Tehnična izvedba:

V skladu s 29. členom Zakona o volitvah v državni zbor upravne enote zagotavljajo administrativne in tehnične pogoje za delovanje okrajnih volilnih komisij. Glede na preverbo na MJU imajo vse upravne enote profesionalne skenerje Fujitsu serije FI-5xxx, 6xxx, 7xxx, ki jih primarno uporabljajo za zajem v IMIS ARC. Glede zagotavljanja teh pogojev bi minister za javno upravo na predlog DVK posebej obvestil upravne enote, da se zagotovijo tehnični in administrativni pogoji.

Objava zapisnikov volilnih odborov bi potekala takole:

1. Na ravni volilnih odborov ne bi bilo sprememb, razen v tem, da bi morali pri pisanju zapisnika paziti na drug "indigo kopijo", v delu, ki je za objavo.
2. Na OVK bi morali paziti, da tudi v kopijo za objavo vpišejo spremembe glede neveljavnih glasovnic.
3. Po preverbi volilnega gradiva in vnosu rezultatov v računalniški sistem bi se kopije zapisnikov, ki so za objavo, poskeniralo in naložilo na splet DVK.
4. V isto mapo bi se objavilo tudi izpis vnesenih rezultatov po voliščih v pdf datoteki (pdf imajo že itak narejen).
5. Ko bi bili gotovi zapisniki ugotavljanja glasovanja po pošti, bi OVK objavila tudi ta zapisnik.

V zvezi s tem predlagam v razpravo odločitve:

1. Državna volilna komisija bo omogočila objavo zapisnikov volilnih odborov na spletni strani Državne volilne komisije v kolikor to dopuščajo tehnične možnosti in se ne ugotovi drugih zadržkov.
2. Državna volilna komisija pooblašča službo državne volilne komisije, da preveri tehnične možnosti za izvedbo objave, oceni finančne posledice in potrebne prilagoditve spletne strani DVK za objavo zapisnikov volilnih odborov s strani OVK-jev.
3. Državna volilna komisija pooblašča službo državne volilne komisije, da v sodelovanju z zainteresiranimi člani komisije pripravi osnutek besedila dopolnitve navodil OVK-jem in VO-jem.

2. Drugi predlog za razpravo:

Predčasne volitve za referendum o Zakonu o vodah so se za 14 volilnih okrajev v Ljubljani in okolici Ljubljane izvajale na enem mestu in sicer na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani (za razliko od Maribora, kjer so določili več lokacij). Potek predčasnih volitev je bil sicer dobro organiziran, vendar so se pojavila določena vprašanja, ki se nanašajo na možnost vzdrževanja reda na volišču (in območju), varovanje volilnega materiala, dostopnost volišč in nenazadnje tudi zakonitosti takšne izvedbe predčasnega glasovanja. To ima še večjo težo, ker gre v primeru takšne koncentracije volivcev in oddanih glasov za bistveno večja tveganja kot v primeru predčasnih volišč, ki so ločena po okrajnih volilnih komisijah.

Vprašanje varnosti volilnega materiala oziroma volilnih skrinjic:

Na predčasnem glasovanju se vsak dan glasovanja volilna skrinjica (in drugi volilni materiali) zapečati. V skladu s dosedanjimi navodili DVK se vsak dan uporabi druga skrinjica. Volilne skrinjice so bile hranjene v objektu Gospodarskega razstavišča, ki je bil sicer varovan z varnostnikom in alarmom, vendar so bile postavljene za zaveso ob steni. Sam ocenjujem, da je bilo to varovanje nezadostno.

V zvezi s tem bi predlagal, da se določi enotne standarde tako, da ima dostop do varovanega volilnega materiala vsaj v končni fazi samo predstavnik volilnega organa in ne tretje osebe. Na primeru Gospodarskega razstavišča bi to pomenilo, da je volilni material varovan v posebnem kontejnerju znotraj hale (kar je že itak predvideno), ki se ga vsakokrat zapečati, ključe in upravljanje z alarmom v kontejnerju pa imajo čez samo predstavniki volilnih organov. Druga opcija pa bi bila, da se volilni material vsak dan prenese na sedež OVK-jev Linhartovo 13 (enako kot se prenaša na dan volitev v nedeljo) in se ga tam ustrezno zavaruje (posebna soba, alarm, pečati) ter tam tudi ugotavlja izid.

Vprašanje vzdrževanja reda na volišču in območju volišča:

Na predčasnem glasovanju na Gospodarskem razstavišču je prihajalo do zelo agresivne agitacije organiziranih skupin, ki so nagovarjali volivce vse do vstopa v halo za glasovanje. To se je relativno hitro saniralo tako, da so z varnostniki agitatorje odstranili do dveh zunanjih vhodov pri ograji. V neposredni bližini volišča je to res zagotavljalo mir pred agitatorji, vendar so agitatorji vseeno lahko nadlegovali prihajajoče volivke in volivce na zunanji strani dveh vhodov. Ne glede na to, da v dnevih predčasnega glasovanja volilni molk še ne velja, je z Zakonom o volitvah v državni zbor v 65. členu določeno, da je na dan glasovanja vsaka agitacija na volišču prepovedana. Volišče pa je v skladu s 64. členom Zakona o volitvah v državni zbor objekt, v katerem se glasuje, dvorišče okoli tega objekta in določen prostor okoli tega objekta. Volišča določijo okrajne volilne komisije, kar pomeni, da morajo določiti tudi določen prostor okoli tega objekta, ki spada pod volišče in s tem tudi pod prepoved agitacije.

Predlagam, da se navodila za okrajne volilne komisije in standarde določi tako, da se od primera do primera po presoji volilnih komisij kot prostor okoli tega objekta določi ves prostor, kjer lahko agitatorji vplivajo na prihajajoče volivke in volivce (vplivni prostor) oziroma kjer je jasno, da gre lahko oseba samo na volišče. To je v

pristojnosti okrajnih volilnih komisij, prav pa je da se jih na to posebej opozori. Na primeru Gospodarskega razstavišča bi to pomenilo, da se razširi tudi na ves pločnik ob ograjah Gospodarskega razstavišča. Na primeru drugih predčasnih volišč pa mora presoditi vsaka komisija posebej (npr. v objektu volišča je tudi upravna enota in mora biti ta prostor širši, saj tja hodijo tudi uporabniki upravne enote v času uradnih ur).

Vprašanje dostopnosti volivk in volivcev iz različnih volilnih okrajev:

Ne glede na to, da je bilo predčasno glasovanje na Gospodarskem razstavišču organizirano tako, da je bil omogočen tudi parkirni prostor za volivke in volivce, sem dobil kar nekaj pritožb, da so se morali (predvsem iz perifernih okrajev Ljubljane kamor se raztezajo območja ljubljanskih volilnih okrajev) voziti čez center mesta, kar je bilo zamudno. Na preteklih predčnih volitvah so glasovali v Šiški, Centru, na Viču in v Mostah.

Vprašanje zakonitosti:

Glasovanje na Gospodarskem razstavišču je bilo omogočeno s posebnim sklepom DVK. Kot se spomnim je bilo v razpravi povedano, da v tako kratkem času pred izvedbo referenduma ni mogoče zgotoviti drugih lokacij, ki bi bile smiselne (prostori na Linhartovi 13 so premajhni). Dejstvo pa je, da Zakon o volitvah v državni zbor v 69. členu določa, da se predčasno glasovanje opravi na posebnem volišču na območju okrajne volilne komisije.

V zvezi s tem predlagam, da se pravočasno opravi razprava o pravni podlagi izvedbe predčasnega glasovanja izven območja okrajne volilne komisije ter tudi primerjava z drugimi primeri predčasnega glasovanja po Sloveniji (v primeru, da je predčasno volišče na sedežu okrajne volilne komisije po mojem mnenju lahko štejemo, da je izpolnjen pogoj predčasnega volišča na območju okrajne volilne komisije).

LP, Drago

Številka: 041-2/2022-18
Datum: 9. 1. 2022

DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

Na podlagi 2. člena Odloka o delovnem področju in notranji organizaciji službe državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 18/13 in 69/19) Državni volilni komisiji pošiljam

M N E N J E

Službe Državne volilne komisije k predlogom člana Državne volilne komisije Draga Zadergala

in predlagam, da Državna volilna komisija (v nadaljevanju DVK) mnenje upošteva pri odločanju o predlogih člana DVK Draga Zadergala.

Dušan Vučko
Direktor

Priloge:

1. Mnenje Službe DVK
2. Kopija e-sporočila UE Ljubljana
3. Mnenje Upravne enote Ljubljana z dne 31. 5. 2021

MNENJE SLUŽBE DRŽAVNE VOLILNE KOMISIJE K PREDLOGM ČLANA DRŽAVNE VOLILNE KOMISIJE DRAGA ZADERGALA

I. UVOD

Služba Državne volilne komisije (v nadaljevanju: Služba DVK) je 9. 12. 2021 prejela predloge Draga Zadergala, ki bi po njegovem mnenju pripomogli k večji transparentnosti, varnosti in dostopnosti volitev. Predlagal je, da se do njegovih predlogov opredeli DVK.

Prvi predlog se nanaša na to, da bi okrajne volilne komisije, po vnosu izidov glasovanja v informacijski sistem po voliščih, na spletu objavile skenirane zapisnike volilnih odborov oziroma njihov del, tako da bi imela celotna javnost možnost dostopati do originalnega zapisnika o delu volilnega odbora. Meni, da je rešitev oziroma objava, kot je trenutno uveljavljena, da se na vsakem volišču po štetju izobesi razglas, zastarela in neučinkovita.

Drugi predlog se nanaša na predčasne volitve. V zvezi s tem je izpostavil, da se je glasovanje na zadnjem referendumu o noveli Zakona o vodah za 14 volilnih okrajev v Ljubljani in okolici Ljubljane, izvajalo na enem mestu, in sicer na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, kjer naj bi bil potek samih volitev dobro organiziran, vendar so se pojavila določena vprašanja, ki se nanašajo na možnost vzdrževanja reda na volišču in območju okrog volišča, vprašanje varnosti volilnega materiala oziroma volilnih skrinjic ter tudi vprašanje dostopnosti volivk in volivcev iz različnih okrajev. Na koncu pa je v zvezi s tem izpostavil tudi vprašanje zakonitosti glasovanja na Gospodarskem razstavišču, saj naj bi bilo to omogočeno s posebnim sklepom DVK, zato je predlagal tudi razpravo o pravni podlagi izvedbe predčasnega glasovanja izven območja okrajne volilne komisije ter tudi primerjave z drugimi primeri predčasnega glasovanja po Sloveniji.

Predlog je dne 14. 12. 2021 preko elektronske pošte podprl tudi član DVK dr. Marko Kambič.

II. MNENJE SLUŽBE DVK DO POSAMEZNIH PREDLOGOV

1. OBJAVA DELOV ZAPISNIKA OD DELU VOLILNEGA ODBORA NA SPLETNEM MESTU DVK

1.1. Pojem transparentnosti in transparentnost volitev

Ko govorimo o volitvah (in tudi referendumih) oziroma o volilnemu procesu v celoti, je poleg načela zakonitosti pomembno načelo tudi načelo transparentnosti. Volilni proces mora biti transparenten¹ kar pomeni, da mora biti pregleden, jasen in da mora biti delovanje volilnih organov javno oz. ne skrito, torej transparentno.

Volilni postopek in delovanje volilnih organov v Sloveniji je transparentno in v Službi DVK menimo, da je načelo transparentnosti dosledno spoštovano. Pri tem ne gre pozabiti, da je DVK v preteklosti sprejela (uvedla) kar nekaj odločitev, ki so prispevale k večji transparentnosti volilnega procesa (npr. javnost dela volilnih organov, posodobitev spletnega mesta DVK, dopolnitev navodil volilnim komisijam, uredila oz. določila je pravila prisotnosti predstavnikov medijev na voliščih ipd, objavo izidov glasovanja po voliščih naslednji dan po dnevu glasovanja idr.) Da je volilni proces v Sloveniji dobro urjen in transparenten dokazuje tudi dejstvo, da opazovalne misije OVSE/ODHIR v svojih

¹ SSKJ: transparenten in transparenten -tna -o prid. (ē; ē) knjiž.

1. prosojen, prozoren: papir je transparenten; transparentna tkanina

♦ papir. transparentni risalni papir močen, zelo prosojen papir za risanje načrtov; teh. transparentni lak

// skozi katerega je vidna barva podlage: transparentna površina / transparentni puder

2. razviden, jasen: zveza med pojavoma ni transparentna / besedilo je sorazmerno transparentno jasno, razumljivo

dosedanjih poročilih o opazovanju izvedbe volitev v Republiki Sloveniji niso opozorile na morebitne pomanjkljivosti glede transparentnosti volitev.

1.2. Primerjalni pregled po državah EU

V zvezi s predlogom glede objave skeniranih zapisnikov volilnih odborov je Služba DVK na države EU naslovila vprašanje, ali objavljajo zapisnike o delu volilnih odborov pri ugotavljanju izida glasovanja. V nadaljevanju je predstavljena pravna ureditev v tistih državah, od katerih je Služba DVK prejela odgovore po e-pošti.

1.2.1. Republika Avstrija

V Republiki Avstriji zakonodaja ne predvideva, da bi bile seje volilnih odborov javne, zato tudi zapisniki o delu volilnih odborov niso javni, so pa rezultati (izidi) volitev na območju okrožij pogosto objavljeni na lokalnih spletnih straneh ali občinskih oglasnih deskah. Končni izidi volitev (od občinske ravni naprej) so objavljeni na spletni strani Zveznega ministrstva za notranje zadeve. V Republiki Avstriji se volišča lahko na dan volitev zaprejo ob različnih urah, vendar/zato rezultati ne smejo biti objavljeni pred zaprtjem zadnjega volišča (to je ob 17. uri). V primerih, ko pride do sodnega nadzora, pa ima vpogled v vse zapisnike in spise Ustavno sodišče.

1.2.2. Kraljevina Belgija

V Kraljevini Belgiji zapisnikov o delu volilnih odborov ne objavljajo.

1.2.3. Češka republika

Na Češkem se izide glasovanja objavlja na spletu. Ko okrajna volilna komisija konča štetje glasov v svoji volilni enoti, pridejo na zbirno mesto češkega statističnega urada (CZSO) s podpisanim zapisnikom o izidu glasovanja. Izidi glasovanja so takoj po prenosu v centralno spletno bazo podatkov objavljeni na spletni strani volby.cz. Člani okrajne volilne komisije lahko takoj preverijo svojo skladnost s podpisanimi zapisniki, oddanimi na kontrolni točki CZSO, javnost pa ima možnost spremljanja rezultatov do najnižje teritorialne ravni (volilne enote). Končne izide volitev potrdi in razglasi Državna volilna komisija.

1.2.4. Republika Litva

Člani volilnega odbora v Republiki Litvi na dan volitev uporabljajo podsistem za prenos podatkov. Končni izidi glasovanja iz protokolov o štetju glasov so objavljeni na spletni strani CEC. Za objavo podatkov oziroma izidov glasovanja na spletu je potrebno do 15 minut, zapisniki pa se javno ne objavljajo.

1.2.5. Luksemburg

V Luksemburgu je kopija zapisnika o izidu volitev vsake volilne enote objavljena na uradni volilni spletni strani (<https://elections.public.lu/fr.html>), in sicer po uradni razglasitvi uradnih izidov s strani predsednika glavne volilne enote.

1.2.6. Republika Hrvaška

Na dan glasovanja se približno ob 21. uri začnejo objavljati izidi volitev po mestih, občinah, županijah in na ravni države, odvisno od vrste volitev. Izidi volitev se objavljajo na spletni strani CIK Hrvaške. Na dan glasovanja se ne objavljajo izidi volitev na ravni volišč in tudi ne zapisniki volilnih odborov. Pravico do kopije zapisnika volilnega odbora imajo člani volilnega odbora zaupniki in tudi opazovalci.

Naslednji dan po dnevu glasovanja se izidi volitev po voliščih objavijo preko posebnega informacijskega sistema, ne objavijo pa se zapisniki volilnih odborov. Na spletni strani so objavljeni izidi volitev na volišču z naslednjimi podatki: število volivcev, koliko volivcev je glasovalo, veljavne in neveljavne glasovnice ter izid volitev.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da imajo v Republiki Hrvaški enak sistem kot pri nas, z izjemo, da se izidi glasovanja po voliščih po dnevu glasovanja objavijo v bolj sodobni obliki kot pri nas, kjer jih objavljamo v Excel tabeli.

1.2.7. Zaključne ugotovitve po pregledu ureditve v drugih državah

Iz prejetih odgovorov nedvomno izhaja, da v nobeni od zgoraj naštetih držav ne objavljajo javno zapisnikov volilnih organov o izidu glasovanja na voliščih. Iz odgovorov tudi izhaja, da pa v tistih državah, ki imajo vzpostavljene ustrezne informacijske sisteme, na dan glasovanja objavljajo izide volitev na ravni volišč in da to postaja standard.

1.3. Opis sedanjih navodil in postopkov, ki se nanašajo na zapisnik o delu volilnega odbora in vnos izidov volitev na volišču v računalniški (informacijski) sistem

1.3.1. Zapisnik o delu volilnega odbora in delo odbora

Zapisnik o delu volilnega odbora (v nadaljevanju: zapisnik odbora), ki vsebuje vse nujne sestavine, obsega do 10 – 12 strani, odvisno od števila vloženih list kandidatov v posamezni volilni enoti. Za izvedbo predčasnih volitev v Državni zbor je v 2. volilni enoti obsegal 9 strani. Zapisnike odbora (več kot 3000) DVK odborom zagotovi preko zunanjega izvajalca in je izdelan na način, da ima kopijo.

Ko se zaključi glasovanje, člani volilnega odbora (vsi) pristopijo k ugotavljanju izida glasovanja. Prisotni so lahko tudi zaupniki. Izid glasovanja vpišejo v zapisnik odbora, ki ga po zaključenem delu podpišejo. Po vpisu izida glasovanja lahko zaupniki fotografirajo zapisnik (cel ali pa samo del zapisnika odbora z izidom glasovanja). Predsednik ali njegov namestnik prebereta izid glasovanja ter pripravita gradivo za predajo okrajni volilni komisiji (OVK). Za pripravo gradiva za predajo OVK imajo volilni odbori na razpolago ovojnice za veljavne, neveljavne in neuporabljene glasovnice. Preden odnesejo gradivo na OVK morajo na vrata volišča pritrčiti »Obvestilo o izidu glasovanja«, ki je po vsebini izveček iz zapisnika odbora in vsebuje številko volilne enote, številko volilnega okraja, številko in sedež volišča, število volivcev vpisanih v volilni imenik, število volivcev, ki so glasovali s potrdilom, skupno število volivcev, ki so glasovali, število oddanih glasovnic, število neveljavnih glasovnic ter število glasov, ki jih je prejela posamezna lista kandidatov.

1.3.2. Povzetek postopka prevzema volilnega gradiva in vnos izidov glasovanja po voliščih v aplikacijo informacijskega sistema podpore ugotavljanja izida volitev

Okrajna volilna komisija (v nadaljevanju: OVK) prevzema gradivo od posameznega volilnega odbora. Običajno prevezama gradivo volilnega odbora tajnik OVK. Člani OVK in tajnik pregledajo neveljavne glasovnice. Če se pri tem pregledu ugotovijo nepravilnosti, se popravki zapisnikov odbora opravijo vpišejo) na obeh izvodih zapisnika, tudi na izvodu zapisnika odbora, ki ostane oziroma ki ga hrani predsednik volilnega odbora. Izid se vpiše v računalniški program. Pri vpisu izida glasovanja v aplikacijo informacijskega sistema morajo biti navzoči predsednik OVK ali njegov namestnik ter najmanj dva člana ali namestnika člana OVK in sicer en član ali namestnik člana, ki je bil v OVK imenovan na predlog politične stranke, ki je v državnem zboru v koaliciji in en član ali namestnik člana, ki je bil v OVK imenovan na predlog politične stranke v opoziciji². O prisotnosti posameznega člana pri vnosu izidov glasovanja po voliščih se sestavi zapisnik, ki ga podpišejo vsi, ki so sodelovali pri vnosu.

² Vnos glasov po sistemu »šestih oči«, ki preprečuje morebitne napake pri vnosu izidov v računalniški program.

1.3.3. Prednosti in slabosti ter tveganja

V spodnji tabeli so predstavljene prednosti in slabosti ter tveganja predloga v primerjavi s sedaj veljavnim sistemom objavljania izidov glasovanja na dan volitev.

Tabela: Prednosti, slabosti in tveganja

Prednosti	Slabosti	Tveganja
Večja transparentnost	Sprememba postopkov tik pred volitvami	Pravočasna zagotovitev tehnične opreme in informacijskih rešitev
Bolj učinkovito pravno varstvo	Dodatna obremenitev članov OVK, predvsem tajnikov	Časovni okvir za izvedbo
	Obstoječe tehnične možnosti	Povečanje možnosti napak zaradi skeniranja
	Količina podatkov oz. dokumentov	Nezadovoljstvo (oz. odstopi) članov in tajnikov OVK
	Morebitno prekrivanje osebnih podatkov	
	Dodatni kadrovski resursi	
	Nepreglednost objavljenih delov zapisnika odbora na spletu	
	Rešitev ni uveljavljena v drugih primerljivih državah	
	Višji stroški	

Služba DVK se strinja z ugotovitvijo predlagatelja, da bi se z objavo dela zapisnika povečala transparentnost volilnega procesa, vendar pa je treba pri tem oceniti, kako bi sprejem predloga povečal to preglednost v primerjavi z sedaj uveljavljenim sistemom in tudi kakšne so slabosti in tveganja.

Mnenje Službe DVK glede tega je naslednje:

1. Volilni proces v Sloveniji je transparenten, predvsem primerljiv z drugimi demokratičnimi standardi, uveljavitev predlagane rešitve, ki ni uveljavljena v primerljivih državah, pa bi imela minimalen vpliv.
2. Če je namen predlagane rešitve povečati kontrolo in zmanjšati morebitne napake pri delu volilnega odbora in/ali pri vnosu izidov v aplikacijo informacijskega sistema, potem predlagana rešitev ne odstopa od sedaj uveljavljenih postopkov, saj bi bila po oceni Službe DVK stopnja kontrole povsem enaka kot po sedaj veljavnem sistemu.
3. OVK in druge osebe, ki sodelujejo pri delu OVK na dan glasovanja (tajnik in namestnik, informatik) bi morale po opravljenih vseh jasno določenih postopkih, torej po dokončnem vnosu izida volitev za posamezno volišče, pristopiti k skeniranju dela zapisnika po naslednjem postopku:
 - A. Tretjo kopijo dela zapisnika bi bilo treba najprej skenirati v PDF obliko. Ob tem se postavlja vprašanje, ali bi OVK opravila skeniranje sproti za vsako volišče ali po končanem vpisu vseh volišč v aplikacijo informacijskega sistema. Glede tega dela postopka Služba DVK ne razpolaga s podatki, s katerimi skenerji razpolagajo Upravne enote (v nadaljevanju UE), ki so po določbi drugega odstavka 29. člena ZVDZ dolžne zagotoviti administrativne in tehnične pogoje za delovanje OVK. Prav tako Služba DVK nima podatkov, ali razpolagajo s programom (licenco), ki več dokumentov PDF združi v enega (Adobe Acrobat 21).

- B. V zvezi s tem menimo, da zaradi preglednosti in tudi sprotne kontrole ne bi bilo druge možnosti, kot da bi posamezna OVK naprej združila svoje skenirane PDF dokumente v en PDF dokument, ki bi ga preko sistema SPIS poslala na e-naslov DVK (gp.dvk@dvk-rs.si). V službi DVK si ne moremo predstavljati, na kakšen način bi lahko kvalitetno opravili to nalogo (ob vseh drugih nalogah službe po zaprtju volišč). Namreč od vseh OVK bi prejeli toliko delov zapisnika odbora v PDF obliki kot ima OVK volišč (nekatera tudi več kot 100), skupaj več kot 3.000 dokumentov.
- C. Služba DVK bi morala po prejemu PDF dokumenta, le tega, s pomočjo drugega programa (za objavo na spletnem mestu DVK), objaviti na vnaprej pripravljeni spletni podstrani spletnega mesta DVK. Pri tem moramo poudariti, da imajo dostop za »nalaganje« dokumentov na spletno stran DVK samo zaposleni v Službi DVK in da OVK tega dostopa nimajo in jim ga tudi ni mogoče zagotoviti zaradi varnostnih razlogov. Tudi če bi od OVK prejeli združen PDF dokument, bi morala Služba DVK izpeljati postopek za 88 OVK.
- D. Pri presoji celotne zadeve je treba upoštevati tudi časovni vidik. V službi dvomimo, da bi OVK in Služba DVK zmogla vse ta opravila opraviti na dan glasovanja do ure, ko so izidi volitev bolj kot ne znani.
4. Pri delih zapisnika je treba upoštevati še en moment, in sicer v kolikor bi ta del zapisnika vseboval kakšne osebne podatke volivcev, bi bilo treba te, zaradi varstva osebnih podatkov, pred skeniranjem (oblikovanjem dokumenta v PDF obliko), predhodno anomizirati, kar bi spet podaljšalo čas posameznega opravila.
5. Pri sprejemanju te odločitve je treba upoštevati tudi dejstvo, da bodo OVK, predvsem tajniki, dodatno obremenjeni z zagotavljanjem ukrepov za preprečevanja okužb z Covid-19 kot tudi trenutno kadrovske zasedenost po UE. Ne smemo pozabiti na možnost kadrovske težave pri izvedbi volitev zaradi obolenosti oziroma bolniških odsotnosti ali napotitev v karanteno. Službe DVK ne bi presenetila negotovanja tajnikov, upamo, da ne tudi odstopi, saj bi vsako zmanjševanje kadrov iz teh razlogov otežilo samo izvedbo volitev.

1.3.4. Ocena stroškov

Služba DVK je zaprosila za podatke CETIS d.d., kolikšni bi bili stroški za izdelavo zapisnika v originalu in dveh kopijah vendar te informacije še nismo pridobili, predvidevamo pa, da ti štorski ne bili dosti višji. Stroški volitev bi bili višji tudi zaradi morebitne nadgradnje informacijskega sistema za podporo volitev (isDVK). Nadgradnja tega sistema bi zahtevala dodatna sredstva v višini cca 100.000,00 EUR pri čemer poudarjamo, da bi morali skleniti novo pogodbo na podlagi četrtega odstavka 6. člena ZVDZ.

2. PREDČASNO GLASOVANJE, VARNOST AGITACIJA NA VOLIŠČIH

Glede teh predlogov je Služba DVK zaprosila za pisno mnenje UE Ljubljana, ki je po določbi drugega odstavka 29. člena ZVDZ dolžna zagotoviti administrativne in tehnične pogoje za delovanje OVK.

Tališče in Mnenje UE Ljubljana je v prilogi.

2.1. Predčasno glasovanje v Ljubljani

DVK je glede volišč za predčasno glasovanje na eni lokaciji na območju Ljubljane odločala pri izvedbi zakonodajnega referendumu o noveli Zakona o vodah. V Službi DVK menimo, da se je odločitev izkazala za dobro, kar dokazuje dejstvo, da je bila na teh voliščih dosežena rekordna udeležba na predčasnem glasovanju.

Glede volišč za predčasno glasovanje na drugih območjih v Sloveniji, predlaga razmislek, da bi se navodila dopolnila in sicer, da bi se lahko OVK odločila, da na območju okraja določi dodatno v volišče za predčasno glasovanje, če se to značilnosti območja kraja omogočajo in se na ta način približa predčasno glasovanje večjemu delu volivcev (primer OVK 1002 – Radovljica 1 in OVK 6010 – Hrastnik – Trbovlje)

2.2. Varnost volilnega gradiva in glasovalnih skrinjic

Služba DVK meni, da je predlog predlagatelja ustrezen in predlaga, da se navodila DVK v tem delu dopolnijo na način, da bo zagotovljena ustrezna varnost volilnega gradiva in glasovalnih skrinjic v času predčasnega glasovanja.

2.3. Vzdrževanje reda na voliščih in prepoved agitacije na voliščih

Služba DVK meni, da je predlog predlagatelja ustrezen in predlaga, da se navodila DVK dopolnijo in sicer:

1. Da se obstoječa razlaga, kaj se šteje za volišče spremeni in dopolni na način, da bo zmanjšana možnost agitacije na samem volišču oziroma v neposredni bližini objektov, kjer se volišče nahaja.
2. Da se omogoči posamezni OVK (da diskrecija), da glede na okoliščine sedeža dodatno določi, kaj se še šteje za območje volišča.

III. PREDLOG

V zvezi s predlogom predlagatelja navedenim pod točko 1. Služba DVK predlaga, da člani DVK razmislijo o predlogu Službe DVK, ki se glede namena ne razlikuje od predloga predlagatelja.

Da bi na volitvah dosegli **še večjo transparentnost** ugotavljanja izidov glasovanja, **povečali kontrolo** ugotovljenih izidov, **omogočili** kar se le da hitro odpravljanje morebitnih napak pri ugotavljanju izida glasovanja po voliščih in omogočili učinkovito uporabo pravnih sredstev v volilnih postopkih Služba DVK **predlaga**:

1. **Da se z nadgradnjo informacijskega sistema za prikazovanje izidov volitev zagotovi sprotno prikazovanje izidov glasovanja (volitev) na rednih voliščih na dan glasovanja. Izidi po rednih voliščih bi se prikazovali na spletni strani na enak način kot v preteklosti, in sicer izidi volitev na ravni okraja, volilne enote, države. Za nadgradnjo informacijskega sistema bi DVK potrebovala cca 85.000 EUR.**
2. **Da se navodila OVK in navodilo o delu volilnega odbora dopolnijo na naslednji način:**
 - 2.2. **V navodilu za delo VO se jasno določi, da mora predsednik volilnega odbora takoj po vnosu izida glasovanja na njegovem volišču oziroma javnem prikazu na spletni strani preveriti, ali so objavljeni izidi skladni z izidom iz zapisnika odbora.**
 - 2.3. **V navodilu za delo OVK se jasno določi, da mora OVK pred zaključkom dela na dan glasovanja, najkasneje pa naslednji dan do 12. ure, preveriti objavljene izide glasovanja po voliščih na spletni strani in v informacijskem sistemu z izidi glasovanja po zapisnikih volilnega odbora. O tem preverjanju mora sestaviti poseben zapisnik.**

Dušan Vučko
Direktor

Državna volilna komisija
Slovenska cesta 54
1000 Ljubljana

gp.dvk@dvk-rs.si

Številka: 042- /2021
Datum: 31. 5. 2021

Zadeva: Predlog za izvedbo predčasnega glasovanja na eni lokaciji, zakonodajni referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah

Na UEL je bila dne 15. 6. 2020 izvedena reorganizacija Upravne enote in s tem sedež upravne enote in vseh nekdanjih izpostav preseljen na eno lokacijo, tj. Linhartovo cesto 13, kjer je tudi sedež OVK. OVK mora skladno z zakonom določiti volišče, ki je na območju okrajne volilne komisije. Glede na to, da UEL ni več lastnica prostorov na nekdanjih izpostavah, da lokacija Tobačna ulica 5 ni dostopna za invalide, ustreznih prostorov (14) za izvedbo predčasnega glasovanja na Linhartovi cesti 13 pa ne moremo zagotoviti, predlagamo, da se predčasne volitve v celoti izvedejo na eni lokaciji, tj. Gospodarsko razstavišče in sicer v soglasju z županom Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL).

Prostori nekdanjih izpostav so v lasti MOL, s katero ima UEL sicer podpisano pogodbo, ki med drugimi določa, da je MOL dolžna za izvedbo predčasnega glasovanja za volitve oziroma referenduma zagotoviti invalidom dostopen **prostor** na sedežih nekdanjih izpostav, pri čemer gre za prazen prostor, ki ni informacijsko ustrezno opremljen, prav tako je govora le o enem prostoru na petih lokacijah, za izvedbo predčasnega glasovanja pa potrebujemo minimalno 14 prostorov.

Upravna enota je skladno z 29. členom ZVDZ dolžna zagotavljati tehnično in administrativno pomoč v času volitev, ki pa je, v kolikor bo predčasno glasovanje potekalo na prejšnjih lokacijah, ki so informacijsko popolnoma neopremljene, ne bo mogla zagotoviti v tako kratkem časovnem obdobju, zato je tudi iz tega vidika opcija predčasnega glasovanja na eni lokaciji, bolj sprejemljiva, saj bi tako lahko pravočasno zagotovili vso tehnično in drugo opremo, kot tudi podporo zaposlenih in dežurnih uradnikov, ki bi delovali z ene lokacije.

Poleg najema GR za predčasne volitve, bi prostor izkoristili za ugotavljanje izida glasovanja (nedelja), za skladiščenje in pakiranje materiala in gradiva ter prevzem in predajo le-tega, saj prostor omogoča dovolj veliko prevzemno mesto. Prav tako bi imeli gradivo ves čas pod nadzorom varnostne službe. V prid izbiri enotne lokacije govori tudi brezplačno parkirišče, ki bi bilo namenjeno volivcem v času predčasnega glasovanja. Argument nedostopnosti volivcem zaradi oddaljenosti ni argumentiran, saj so tudi po prejšnji organizaciji volivci do volišč za predčasno glasovanje zaradi oddaljenosti le-teh morali dostopati z avtomobilom oz. drugim prevoznim sredstvom (npr. Janče, Klopce ...), pri čemer pa na prejšnjih lokacijah brezplačno parkirišče ni bilo na voljo oz. v nekaterih primerih parkirišče sploh ni bilo na voljo (glasovanje med delovnikom).

Če povzamemo, bi izvedba predčasnega glasovanja na eni lokaciji pomenila veliko organizacijsko razbremenitev, večjo preglednost, manj informacijske opreme oz zagotovitev le-te v kratkem časovnem obdobju, lažjo dostopnost in brezplačno parkirišče za volivce.

S spoštovanjem.

Ernest Mencigar
vodja Oddelka za upravno poslovanje

Odpremiti:

- Državna volilna komisija, gp.dvk@dvk-rs.si – po e-pošti

Številka:
Datum:

SKLEP

Državna volilna komisija (v nadaljevanju DVK) je v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij, na 13. seji dne

sklenila:

- 1. Dolžnosti predsednika Okrajne volilne komisije 8006 – Gornja Radgona se razreši:**
 - **Marjan Neuvirt.**
- 2. Za preostanek mandatne dobe Okrajne volilne komisije 8006 – Gornja Radgona se za predsednico imenuje sodnica:**
 - **Mirjana Klobasa**
 - **Marjeta Kraj**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21 – v nadaljevanju ZVDZ) DVK pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši predsednika, namestnika predsednika, člana ali namestnika člana okrajne volilne komisije ali volilne komisije volilne enote, če to sam zahteva, če mu je prenehala volilna pravica ali če je prenehal opravljati sodniško službo.

B.

2. DVK je s sklepom št. 040-5/2019-91 z dne 24. 1. 2019 za predsednika okrajne volilne komisije 8006 – Gornja Radgona imenovala Marjana Neuvirta, ki je prenehal opravljati sodniško službo, saj se je 1. 9. 2021 upokojil.
3. Dne 29. 11. 2021 je DVK na spletnem mestu objavila Javni poziv št. 040-22/2021-2 kandidatom izmed sodnikov za predsednika Okrajne volilne komisije 8006 – Gornja Radgona. Na javni poziv se je za opravljanje funkcije predsednice Okrajne volilne komisije 8006 – Gornja Radgona pravočasno (dne _____) prijavila sodnica _____. DVK je njeno prijavo preizkusila ter ugotovila, da kandidatka izpolnjuje zakonske pogoje za zasedbo mesta in z imenovanjem soglaša.

C.

4. DVK je sprejela ta sklep na podlagi 35. člena ZVDZ in 43. člena Poslovnika Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20) v sestavi: predsednik Peter Golob, člani _____. Odločitev je bila sprejeta _____.

VROČITI:

- _____

V VEDNOST:

- Marjan Neuvirt

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-
Datum:

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitev članov volilnih komisij na 13. seji datum

sklenila:

1. V okrajni volilni komisiji – 4006 Ljubljana Moste Polje se dolžnosti članice razreši Katarina Kambič in se za članico imenuje Eva Pajtler.
2. Imenovana članica iz prve točke izreka tega sklepa se imenuje do izteka mandata sedanji okrajni volilni komisiji (23. 1. 2023).

Predsednik
Peter Golob

Številka: 040-6/2019-

Datum:

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 36. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitev tajnikov in namestnikov tajnikov volilnih komisij na 13. seji dne _____

sklenila:

1. V okrajni volilni komisiji 7001 – Šmarje pri Jelšah se razreši dolžnosti namestnice tajnice Radojka Mesiček in se za namestnico tajnice imenuje Mateja Zorin..
2. Javna uslužbenka iz prve točke izreka tega sklepa se imenuje do izteka mandata sedanji okrajni volilni komisiji (23. 1. 2023).

Peter Golob
Predsednik